

2008 Küresel Finansal Kriz ve Türkiye: Makro Ekonomik Göstergelerin Kümeleme Yöntemi ile Analizi

Özet

Küreselleşme, maddi ve manevi değerlerin ve bu değerler çerçevesinde oluşmuş birikimlerin milli sınırları aşarak dünya çapında hızla yayılması anlamına gelmektedir. Sovyetler Birliği'nin dağılması ile soğuk savaşın bitmesi, teknolojik ilerleme ve artan sermaye birikimi sonrasında dışa açılma süreçlerinin ortaya çıkması küreselleşme olgusuna hız kazandırmıştır.

Seval MUTLU ÇAMOĞLU¹
Gönül YÜCE²
Merter AKINCI³

Küreselleşmenin önemli bir ayağını finansal piyasalar ve finansal entegrasyon süreci oluşturmaktadır. Bu bağlamda finansal küreselleşmeyi, ulusal finans piyasalarının çeşitli kontrol ve sınırlarını ortadan kaldıran, uluslararası sermaye akımlarını arttıran ve finans piyasalarını uluslararası rekabete yönlendiren bir süreç biçiminde tanımlayabiliriz. Finansal küreselleşme hareketlerine bağlı olarak, sermayenin kısa vadeli karlar ve rantlar elde etmek için ülke ekonomilerine giriş ve çıkışları büyük dalgalanmalar meydana getirmektedir. Bu nedenle dünya ekonomilerinin küreselleşme ile tanıdığı başka bir olgu da, sermaye hareketlerinin anlık geri çekilmelerinden kaynaklanan finansal boyuttaki ekonomik krizlerdir. 2008 yılında dünya konjonktüründe yaşanan finansal kriz, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki gibi Türkiye ekonomisini de önemli ölçüde etkilemiştir. Çalışmamızda, 2008 finansal krizinin Türkiye'nin çeşitli makro ekonomik göstergeler üzerindeki etkileri kümeleme yöntemi ile incelenmiş ve Türkiye ile bazı yükselen piyasa ekonomileri analiz edilmiştir. Türkiye ekonomisinin 2000 sonrası makro ekonomik performansı ile ilgili bulgular bazı değişkenler için bir başarıya ve bazıları içinse başarısızlığa işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Küreselleşme, Finansal Kriz, Kümeleme Analizi*

Effects of 2008 Global Financial Crisis on Financial Markets and Analysis of Macro Economic Indicators with Cluster Method

Abstract

Globalization means the spreading rapidly of the financial and spiritual values and accumulations formed in this context throughout the world by passing beyond national borders. The end of the cold-war following the collapse of USSR, the technological improvement and the emergence of the opening process with increasing capital accumulation stimulated the globalization process.

Financial markets and the process of financial integration constitutes an important part of the globalization. In this sense, financial globalization could be described as a process which eliminates various controls and restrictions of national financial markets, increases the international capital flows and canalizes the financial markets to the international competition. Depending on financial globalization movement, to obtain the short term capital gains by entry and exit to the national economies leads to great financial fluctuations. Therefore, another issue that world economies has recognized with globalization is financial-based economic crisis caused by sudden attacks and drawbacks of short-term capital movements.

In 2008, the financial crisis experienced in the world conjuncture has a considerable influence on Turkish economy as in the developed and developing countries. In this study, the effects of 2008 financial crisis on Turkey's various macro economic indicators is examined by cluster method and Turkish economy is analyzed with some emerging markets. Findings about the macro economic performance of Turkey after the year 2000, signal an success for some variables and failure for some variables.

Keywords: *Globalization, Financial Crisis, Cluster Analysis*

¹ Yrd.Doç.Dr., Ordu Üniversitesi,
Ünye İ.İ.B.F, İktisat Bölümü,
smutlu28@gmail.com

² Arş.Gör., Ordu Üniversitesi, Ünye
İ.İ.B.F, İşletme Bölümü,
gyuce81@gmail.com

³ Arş.Gör., Ordu Üniversitesi, Ünye
İ.İ.B.F, İktisat Bölümü,
makinci86@gmail.com